

Socialnämnden

Lena Burman Johansson

Socialchef

lena.burman.johansson@ekero.se

Socialnämnden - Verksamhetsberättelse 2020

Dnr SN20/154

1. Året i korthet

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden ansvarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn. Uppdraget är att ge vård, stöd och omsorg till äldre och personer med funktionsnedsättning, ge skydd, stöd, vård och behandling till barn och ungdomar samt försörjningsstöd och annat stöd till familjer och enskilda.

Årets resultat

Socialnämnden redovisar för 2020 ett positivt resultat om ca 9,5 mnkr (motsvarande 1,7 %) i förhållande till budget, att jämföras med ett underskott 2019 om ca 22,3 mnkr. Ett av nämndens fokus under året har varit att genom effektiviseringsåtgärder och andra åtgärder reducera kostnaderna mot en budget i balans.

Årets intäkter översteg budget med ca 9,5 mnkr, vilket främst förklaras av statsbidrag med anledning av pandemin covid-19. Kostnaderna var totalt sett i nivå med budget där ca 18,5 mnkr avsåg tillkommande kostnader till följd av pandemin.

Av kommunfullmäktiges beslutade tilläggsbudget om ca 4,1 mnkr till socialnämnden nyttjades ca 3,3 mnkr.

Måluppfyllelse

I maj 2019 antog Socialnämnden 15 mål för mandatperioden. Tolv av målen är hämtade från Ekeröalliansens politiska plattform och tre är tillagda av socialnämnden. Per den sista december 2020 är tio av målen uppnådda och fem är delvis uppnådda. Av de tolv mål som härrör från Ekeröalliansens politiska plattform är nio uppnådda och tre är delvis uppnådda.

Aktivt arbete pågår med samtliga delvis uppnådda mål där flera bedöms kunna uppnås under det kommande året.

Det sammanlagda indexet för måluppfyllelse 2020 är 0,84 beaktat samtliga mål.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Socialnämnden har under det gångna året utgående från budget och verksamhetsplan prioriterat följande fokusområden:

- Fortsatt inriktning mot tidiga insatser i öppenvård för barn, unga och deras familjer samt utveckling av stöd till familjer i behov av omfattande insatser.
- Tillhandahålla stöd till personer med funktionsnedsättning som möjliggör för den enskilde att leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.
- Fortsatt fokus på integration och stöd till självständighet för nyanlända.
- Utbyggnad av äldreomsorgen för att möta en ökande andel äldre.
- Digitalisering och välfärdsteknik i syfte att öka tillgängligheten till socialtjänsten, effektivisera arbetsprocesser, ha en kvalitetssäkrad socialtjänst och utveckla tjänsteutbudet till medborgarna.
- En rättssäker och kvalitetssäkrad socialtjänst.

Resultat av årets internkontroll

Socialnämndens internkontrollplan för året har omfattat åtta områden. Kontrollområdena i internkontrollplanen för 2020 berörde dock endast myndighetsutövningen, allt då motsvarande internkontrollplan för produktionsområde omsorg saknades.

Internkontrollen har visat på att processer och rutiner till största del efterlevts.

2. Verksamhetsuppföljning

Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Fr o m maj 2020 gick socialnämnden in i en förvaltningsorganisation. Ansvar för produktionsområde omsorg övergick då från Kommunstyrelsen till Socialnämnden. En socialförvaltning har bildats organisatoriskt indelad i tre verksamhetsområden; individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och funktionsnedsättning. En verksamhetschef har tillsatts inom respektive område med ansvar för såväl myndighetsutövning, beställning av verksamhet och utförande av insatser i egen regi.

Planering och projektering av vård- och omsorgsboende för att möta det ökade platsbehovet har fortsatt under året. Processen för att tillskapa ett nytt vård- och omsorgsboende vid Tranholmen, till vilket Ekgårdens verksamhet ska flyttas, har inletts. Arbetsmiljöverket har beslutat att senarelägga sitt föreläggande avseende brister i arbetsmiljön för Ekgården till januari 2023 och tilldelning har beslutats i upphandlingen av hyresavtal för det nya boendet. Beslutet har dock överklagats till Förvaltningsrätten. Vad gäller det nya vård- och omsorgsboendet vid Träkvista torg har exploateringsavtal och hyresavtal tecknats med

exploatören. Detaljplanen för exploateringsområdet har emellertid överklagats till Mark- och miljödomstolen.

Som ett led i arbetet med socialnämndens mål att bryta den ofrivilliga ensamheten bland äldre personer har socialförvaltningen under året arbetat med att kartlägga förekomsten av ofrivillig ensamhet, via SKR:s utvecklingsprogram Innovationsguiden. Utvecklingsprogrammet avslutades under hösten då en kartläggning av ofrivillig ensamhet bland äldre personer presenterades för nämnden. Framåt är målsättningen att presentera förslag till åtgärder för att bryta den ofrivilliga ensamheten för nämnden och därefter påbörja arbete med implementering i verksamheten av någon eller några av de idéer som arbetats fram. I målsättningen ingår även att civilsamhället ska delta i kommande arbete.

I december 2020 fastställde socialnämnden kost- och måltidsprogram för måltider inom äldreomsorgen. Kost- och måltidsprogrammet har arbetats fram i samverkan mellan socialförvaltningen och matproduktion inom barn- och utbildningsförvaltningen. Kost- och måltidsprogrammets syfte är att det ska vara ett styrande och vägledande dokument för att säkerställa en god kvalitet på de tjänster som socialnämnden beställer kopplade till mat och måltider.

Under våren tackade nämnden ja till att delta i ett projekt, via Svenskt Demenscentrum, i syfte att införa det av Socialstyrelsen framtagna standardiserade insatsförloppet för personer med demenssjukdom. För projektet utgår stimulansmedel från Socialstyrelsen. I projektet har representanter från socialförvaltningen under året arbetat med att utreda och kartlägga hur samverkan vad gäller vård- och omsorg till personer med demenssjukdom och stöd till deras anhöriga kan utvecklas i kommunen. Grunden i arbetet är Ekerö kommuns lokala samverkansmodell för personer med demenssjukdom och deras anhöriga. Projektet avslutas under 2021.

Tidiga insatser i öppenvård för barn- och unga har stärkts genom bland annat utökning av familjeteamet med ytterligare en familjebehandlare. Med dessa utökade resurser kan socialtjänsten hantera fler ärenden på hemmaplan och därmed minska behovet av externa placeringar. Vidare har ett samarbete med regionen påbörjats inom ramen för familjecentralen där föräldrar kan erbjudas stöd tidigt i föräldraskapet.

Ett projekt har påbörjats för att utveckla arbetsmodellen samordnad familjeplan (SFP) som är tänkt att förenkla kontakten med socialtjänsten och förbättra stödet till familjer med komplexa sammansatta behov, som har kontakt med flera enheter inom socialförvaltningen. Syftet är också att på ett tydligare sätt tillgodose barns behov och barns perspektiv i socialtjänstens beslut och insatser. Genom att i ett första steg öka samordningen av myndighetsutövningen är förhoppningen att familjernas kontakt med socialtjänsten ska underlättas, så att stödet kan bli mer anpassat och på sikt leda till att familjernas livssituation förbättras.

Under året har socialförvaltningen tagit fram nya arbetsmodeller och rutiner kring arbetet med våld i nära relationer för att kunna upptäcka och hjälpa fler våldsutsatta och även

våldsutövare. Vidare har personal utbildats i metoder för samtal med våldsutövare samt i bedömningsinstrument för hedersrelaterat våld.

Arbetet med att implementera Ekerömetoden i ordinarie verksamhet har slutförts. Syftet med metoden är ökad delaktighet och självständighet för individer med funktionsnedsättning, genom ett systematiskt men samtidigt flexibelt arbetssätt. Metoden har rönt stort intresse både regionalt och nationellt och tillsammans med kommunens kommunikationsenhet har en bok om Ekerömetoden nu tagits fram, för spridning av den kunskap som genererats genom det tidigare projektet och vid implementeringen av metoden.

Vidare har socialförvaltningen under året utvecklat den nya verksamheten Arbetsupport. Verksamheten har utformats i syfte att kommunen i egen regi ska kunna erbjuda hög kvalitet och individuellt anpassat stöd för personer med funktionsnedsättning att komma ut i arbete, oavsett om personen har insatser via LSS eller SoL.

Inom ramen för målet om rättssäker och kvalitetssäkrad socialtjänst har socialförvaltningen under året arbetat med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med stöd av den digitala plattformen Stratsys.

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, fick status som svensk lag 1 januari 2020. Detta innebär för socialnämnden, såväl som för andra myndigheter, att det i alla beslut som får påtagliga direkta eller indirekta konsekvenser för barn behöver göras en barnkonsekvensanalys. Under året har ett kommunövergripande arbete genomförts för att upprätta en rutin för barnkonsekvensanalys vid nämndbeslut samt för beslut genom delegation från en nämnd. Vidare rutinen för barnkonsekvensanalys implementerats inom förvaltningens myndighetsutövande enheter.

Verksamheten m a a corona-pandemin

Verksamheten har under året varit starkt påverkad av pandemin. Arbetssätt och rutiner fått anpassas till nya förutsättningar, utvecklings- /och förändringsarbeten har fått skjutas framåt i tiden osv. Det intensiva arbetet med att begränsa risken för smitta i verksamheten har också lett till ökade kunskaper, bland annat kring användandet av skyddsutrustning och smittspårning.

Vissa verksamheter har under året fått stängas, bl a dagvården Ekdungen, träffpunkterna Stockbygården, Kajutan och Solrosen. Kommunens tre vård- och omsorgsboenden har haft besöksrestriktioner i någon form under stor del av året, under viss tid i form av stark besöksavrådan och viss tid besöksförbud.

I spåren av pandemin har volymerna inom äldreomsorgen, framförallt vad gäller vård- och omsorgsboende, minskat. Likaså har mottagandet av nyanlända invandrare och ensamkommande barn under större delen av året varit pausat.

Under årets sista kvartal påbörjades förberedande arbete inför start av vaccination mot covid-19 på kommunens vård- och omsorgsboenden.

Digitalisering

Verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och välfärdsteknik utifrån den digitala agendan har fortgått under året än att arbetet påverkats av den pågående pandemin. Satsning har under året bl a fokuserats på att förbättra medarbetarnas tillgång till digitala verktyg samt insatser för att höja den digitala kompetensen.

Omställningen till ett mer digitalt arbetssätt i verksamheten har, i perspektiv av pandemin, tagit stora kliv framåt. Både medarbetare och personer med insatser från socialtjänsten har i betydligt större utsträckning än tidigare kommunicerat genom digitala verktyg.

Handläggare och administrativ personal har ställt om till att i stor utsträckning arbeta hemifrån i ett digitalt arbetssätt där också klientmöten nu kan genomföras i informationssäkra digitala mötesrum.

För att underlätta kommunikation och videosamtal mellan boende och anhöriga under besöksförbudet i de särskilda boendeenheterna har ett stort antal Ipads inköpts och nyttjas på ett framgångsrikt sätt. Också digitala informationstavlor till de särskilda boendeenheterna Söderströmsgården och Ekgården har köpts in.

Socialförvaltningen har under året deltagit i arbetet med den nya webbsidan som lanserades under hösten och i arbetet med e-tjänster. Under året har också upphandling av verksamhetssystem för socialtjänsten slutförts, där nuvarande leverantör Pulsen AB tilldelades kontrakt.

Internkontroll

Socialnämndens internkontrollplan för året har omfattat åtta områden. Kontrollområdena i internkontrollplanen för 2020 berörde dock endast myndighetsutövningen, allt då motsvarande internkontrollplan för produktionsområde omsorg saknades.

Uppföljning har skett vid två tillfällen, i juni och december, bl a för att möjliggöra uppföljning av eventuellt uppmärksammade brister genom den första kontrollen.

Internkontrollen har visat att fastställda processer och rutiner till största del efterlevs. Inom några av de granskade kontrollområdena har dock några mindre avvikelser påvisats. Ett av dessa har varit *Barn och unga: genomförande av utredning inom lagstadgad tid*, där resultatet i juni visade på avvikelser. Vid uppföljningen i december konstaterades dock inga avvikelser för kontrollområdet.

Av övriga kontrollområden kan nämnas att nämndens dataskyddsarbete inom ramen för GDPR följts upp med ett godkänt resultat.

Flyktingmottagande och integration

Inom ramen för kommunfullmäktiges målområde God integration har arbete med en skyndsam integrationsprocess, att bistå nyanlända att söka alla former av socialförsäkringsförmåner samt att i samverkan med Ekerö Pastorat (genom IOP) erbjuda en meningsfull sysselsättning för nyanlända som står långt ifrån arbetsmarknaden fortgått under året. Inom

området ensamkommande ungdomar har största fokus varit att följa upp insatsen träningslägenhet och studiegång för att hitta och stärka eventuella behovsområden.

Mottagandet av nyanlända invandrare och ensamkommande barn har under större delen av året varit pausat på grund av pandemin men återupptogs igen årets sista månader.

Kommunens andel för mottagande av nyanlända för 2020 var 56 personer. Vid årets slut hade 25 personer, fördelade på 12 hushåll, tagits emot. Av dessa var fem familjer och resterande ensamhushåll. Tio hushåll har varit kvotflyktingar.

Ytterligare 7 hushåll med totalt 19 personer var anvisade men har ännu inte tagits emot och det är oklart hur stor andel av dem som kommer 2021. Utöver mottagandet avseende 2020 års kvot har under året 6 hushåll med totalt 23 individer tagits emot från 2019 års kvot.

När det gäller ensamkommande barn var vid årets början totalt 24 barn över 18 år aktuella för insatser. Vid utgången av året var elva av dessa barn fortsatt aktuella och resterande hade skrivits ut. Under året togs fyra ensamkommande barn under 18 år emot. Vid årets slut hade socialnämnden ansvaret för sammantaget nio minderåriga barn.

3. Verksamhetsmått

Nedan redovisas och kommenteras några uppgifter som står för stora kostnader i socialnämndens verksamhet eller som haft stor påverkan på det ekonomiska utfallet. Verksamhetsmått redovisas i bilaga 3.

Äldreomsorg

Det faktiska antalet timmar inom hemtjänsten¹ understeg budget med ca 18.000 timmar (ca 10 procent) och antalet helårsplatser på vård- och omsorgsboende understeg budget med ca 4 årsplatser (ca 2 procent). Dessa volymminskningar motsvarar sammantaget lägre kostnader om ca 6,8 mnkr för hemtjänst och ca 2,4 mnkr för vård- och omsorgsboende (permanenta platser samt korttids- och växelvårdsplatser) jämfört med budget.

Insatser till personer med funktionsnedsättning

Antalet årsplatser inom boende med särskild service för barn och vuxna enligt LSS har varit i lägre än budget (8 årsplatser eller 7 procent). Detsamma gäller för platser inom daglig verksamhet vilka varit lägre än budgeterat (motsvarande 10 årsplatser eller 8 procent). Dessa lägre volymer motsvarar sammantaget en lägre kostnad med ca 10,0 mnkr för boende med särskild service enligt LSS och ca 3,4 mnkr för daglig verksamhet.

Antalet korttidsvistelseplatser har minskat med 11 årsplatser (ca 35 procent) jämfört med budget, vilket motsvarar en kostnadsminskning med ca 3,5 mnkr. Behovet av boendestöd har varit i stort sett oförändrat jämfört med år 2019.

¹ Inkl personer under 65 år.

Individ- och familjeomsorg

Antalet hushåll som uppbar försörjningsstöd var något fler än budgeterat (155 jämfört med budgeterat 150) och också fler än 2019 (11 hushåll motsvarande 7,6 procent). Under året har en insats enligt LVM² pågått under 5 månader. I övrigt gjordes placeringar för personer med beroende/missbruk motsvarande 5,8 årsplatser (15 individer).

Heldygnsplaceringar för övriga målgrupper (våld i nära relation samt övrig vuxenvård) uppgick under året till 1,5 årsplaceringar och avser 6 individer. Flera av dessa placeringar gjordes i slutet av året och förväntas därmed även belasta delar av 2021.

Sammantaget har antalet placerade barn och ungdomar ökat med totalt 15 individer jämfört med föregående år. Antalet vårddygn har inte ökat i samma utsträckning som antalet placerade barn och ungdomar vilket beror på att barn och ungdomar i genomsnitt varit placerade kortare tid än tidigare år.

Det har varit och är alltså svårt att rekrytera och kontraktera familjehem i egen regi i den omfattning som det finns behov av. För att säkerställa att barn och ungdomar fått sina vårdbehov tillgodosedda har konsulentstödda företag behövt anlitas vilket i sin tur medfört ökade kostnader då dessa har en högre dygnskostnad än familjehem i egen regi.

4. Årets resultat

Socialnämnden redovisar för 2020 en nettokostnad om sammanlagt 555,2 mnkr, med ett överskott om 9,5 mnkr (motsvarande 1,7 % av nettobudgeten) att jämföras med underskott 2019 om ca 22,3 mnkr. Ett av nämndens fokus har under året varit att genom effektiviseringsåtgärder och andra åtgärder reducera kostnaderna mot en budget i balans.

I juni beslutade kommunfullmäktige om en tilläggsbudget till socialnämnden om 4,1 mnkr 2020 för att täcka kostnader för Silviacertifiering inom äldreomsorgen och för kostnader förknippade omställningen till förvaltningsorganisation. Av dessa har ca 3,3 mnkr använts enligt kommunfullmäktiges beslut och resterande del har förbättrat årets utfall.

Av årets bruttokostnader är ca 18,5 mnkr kostnader till följd av covid-19. Av årets bruttointäkter består ca 15,5 mnkr av statsbidrag från Försäkringskassan (4,1 mnkr avseende sjuklönekostnader) och Socialstyrelsen (11,4 mnkr) också kopplat till den pågående pandemin. Totalt översteg intäkterna budget med 9,5 mnkr, i huvudsak beroende på dessa statsbidrag. Avgiftsförändringen för hemtjänsten från och med 1 april 2020, har medfört ökade intäkter med ca 0,5 mnkr.

Kostnaderna är totalt sett i nivå med budget där kostnader för köp av verksamhet i extern regi understiger budget med 14,8 mnkr samtidigt som övriga kostnader, bl a personalkostnader och andra externa kostnader, överstiger budget med 7,8 respektive 5,1 mnkr.

² Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Överskottet i förhållande till nettobudgeten finns främst inom verksamheterna äldreomsorg respektive omsorg om personer med funktionsnedsättning, med 3,0 mnkr respektive 8,4 mnkr. Överskottet i äldreomsorg beror bl.a. på lägre volymer för hemtjänst, korttidsvård och vård- och omsorgsboende. Verksamheten för personer med funktionsnedsättning har haft lägre kostnader än budgeterat främst till följd av fortsatt arbete med ökad självständighet genom att erbjuda andra boendelösningar för personer inom LSS personkrets samt anpassning av insatsen korttidsvistelse till brukarnas behov. Bland annat har fem personer med funktionsnedsättning kunnat flytta till egen lägenhet från olika typer av omsorgs- och stödboenden under året, vilket både ökat graden av självständighet samtidigt som det har reducerat kostnaderna. Härigenom bedöms kostnaderna totalt ha reducerats med ca 10,2 mnkr under 2020.

Stärkt fokus på att ge stöd till självständighet har medfört en positiv effekt på det ekonomiska utfallet även under 2020. Efter etableringsperioden (två år) redovisas nyanlända bland övriga hushåll i försörjningsstödsstatistiken. Kostnaderna för försörjningsstöd till "övriga hushåll" har ökat från 16,0 mnkr till totalt 17,6 mnkr (+1,6 mnkr). Samtidigt har kostnaderna för ekonomiskt bistånd till nyanlända under året minskat från 8,4 till 6,5 mnkr (-1,9 mnkr).

Insatser för vuxna missbrukare, övrig vuxenvård (inklusive våld i nära relation) samt ekonomiskt bistånd, redovisar ett budgetöverskott om totalt 2,8 mnkr. Överskottet återfinns framför allt inom missbruksvård och övrig vuxenvård då antalet placeringar har varit färre än tidigare år. En viss del av överskottet förklaras även av stärkt styrning vid köp av verksamhet vilket medfört en lägre dygnskostnad för heldygnsplaceringar. Nyanlända och ensamkommande barn redovisar totalt ett budgetunderskott om -9,5 mnkr. Underskottet förklaras framför allt av minskade intäkter av både statsbidrag och hyror.

Det ekonomiska underskottet inom verksamheten för barn och unga inklusive familjerådgivning förklaras främst av att årsplaceringarna under 2020 ökade med drygt 20 procent jämfört med föregående år. I syfte att minska kostnaderna per dygn för placeringar genomfördes en upphandling av jour- och familjehem samt stödboenden. Ramavtalet började gälla juni 2020 men har ännu inte haft någon påvisbar effekt på kostnaderna. Vidare har man inom Barn- och ungdomsenheten påbörjat ett arbete med att ta över konsulentstödda företag i egen regi. Detta arbete kommer att fortgå under 2021.

Budget för 2020 förutsatte ett antal förändringar och effektiviseringar i verksamheten med en förväntad ekonomisk nettoeffekt om totalt 9,2 mnkr. Som grund för förändringsåtgärderna har bl.a. en analys i form av kostnad per brukare (KPB) omfattande äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning använts. Socialförvaltningen har arbetat med samtliga dessa områden under året där de sammantagna effekterna av förändringsåtgärderna bedöms överstiga de budgeterade och uppgå till totalt ca 15,9 mnkr.

Kostnader förtroendevalda

Till följd av lägre fasta arvoden, lägre sammanträdesersättning, liksom lägre ersättning för förlorad arbetsinkomst och lägre externa kostnader jämfört med budget, uppvisar den politiska verksamheten ett överskott jämfört med budget på totalt 0,2 mnkr.

Ersättning till förtroendevalda och övriga kostnader Socialnämnden

(tkr)	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Avvik
Ersättningar till förtroendevalda	-1 365	-1 090	-1 298	209
Övriga kostnader nämnden *)	-53	-63	-100	37
Summa:	-1 418	-1 153	-1 398	246

*) Exkl kostnader för tjänstemannastöd, tex nämndsekreterare

5. Investeringar

Investeringsbudgeten uppgick till 2 350 tkr varav ca 203 tkr använts till två olika ändamål, dels inköp av inventarier till daglig verksamhet, dels en lokalanpassning vid gruppbostad utifrån brukares behov. Satsningar på digitalisering och välfärdsteknik har framförallt finansierats genom statsbidrag, vilket medfört att avsatta investeringsmedel inte behövt användas under året. Budgeterade medel för inventarier i verksamheten har inte nyttjats.

6. Framåtblick

Bland många områden för Socialnämndens fokus framöver kan särskilt nämnas;

- En växande kommun. Folkmängden ökar stadigt de närmaste åren. Bland annat i åldersgruppen 13-19 år. Med detta följer ökade behov av socialtjänstens insatser och därmed en fortsatt förväntad volymtillväxt.
- En åldrande befolkning. Till och med 2023 prognostiseras antalet äldre i kommunen öka med ca 4 %. Antalet äldre över 80 år väntas under samma period öka med ca 19 %. Ett ökande behov av platser i vård- och omsorgboende men också av andra insatser bl a hemtjänst och demensdagvård förväntas. Kompetensförsörjningen till äldreomsorgen är också en angelägen framtidsfråga.
- Utveckling av arbetssätt och tjänsteutbud. Fortsatt utveckling av socialtjänstens arbetsmetoder och tjänster för att kunna genomföra flera tidiga insatser till barn, unga, familjer och vuxna inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Exempelvis gällande personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, personer med missbruksrelaterade problem, familjer med sammansatta behov av stöd och personer som riskerar att hamna långt från bostads- och arbetsmarknaden.
- Åtgärder för en smartare resursanvändning. Med utgångspunkt i genomförd kostnadsanalys av insatser inom äldreomsorg och LSS, samt i en förbättrad

kvalitetsuppföljning, kommer arbetet med åtgärder för sänkta kostnader att fortsätta under planeringsperioden.

- Digitalisering och välfärdsteknik. För att kunna möta medborgarnas behov och förväntningar i en alltmer digitaliserad omvärld ska digitala tjänster och välfärdstekniska lösningar kunna erbjudas, som kan underlätta kontakten med socialtjänsten och öka kvalitén i de insatser som erbjuds.

Bilagor:

- 1) Resultatrapport 2020 – Socialnämnden
- 2) Verksamhetens utfall och resultat 2020 - Socialnämnden
- 3) Verksamhetsmått 2020 - Socialnämnden
- 4) Investeringar 2020 - Socialnämnden
- 5) Uppföljning av politiska mål – helår 2020

Resultatrapport 2020 – Socialnämnden

Resultatrapport 2020 Socialnämnden

(tkr, inkl interna transaktioner)	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Avvik 2020
Summa externa intäkter	108 768	99 793	90 683	9 110
-varav statsbidrag	39 722	35 462	25 338	10 124
-varav taxor och avgifter	20 083	18 973	19 984	-1 011
Summa interna intäkter	9 567	12 202	11 794	408
-varav driftsersättningar	0	0	0	0
-varav lokalhyresersättning / intern hyresintä	0	0	0	0
Summa Intäkter	118 335	111 995	102 477	9 518
Personalkostnader inkl po	-273 982	-271 496	-263 700	-7 796
Lokalhyra intern	-58 679	-55 089	-54 416	-673
Lokalhyra extern	-7 807	-3 379	0	-3 379
Övriga externa kostnader	-75 523	-68 554	-63 416	-5 138
Köp av huvudverksamhet	-264 938	-244 464	-259 273	14 809
Driftsersättningar	-1 367	-9 629	-11 864	2 235
Lokalhyresersättningar	-8	0	0	0
Övriga interna kostnader	-10 412	-12 877	-12 972	95
Avskrivningar o internränta	-3 009	-1 748	-1 546	-202
Summa Kostnader	-695 724	-667 236	-667 187	-49
Nettokostnad	-577 389	-555 241	-564 710	9 469

Verksamhetens utfall och resultat 2020 - Socialnämnden

 Verksamhetens utfall och resultat Socialnämnden								
tkr	Utfall 2019	Utfall 2020			Budget 2020			Avvikelse netto
	netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
TOTALT	-577 389	348 937	-904 178	-555 241	342 017	-906 727	-564 710	9 469
Politisk verksamhet	-1 418		-1 153	-1 153		-1 398	-1 398	246
Verksamhet i egen regi/resultatenheter	-1 847	273 168	-271 586	1 582	259 787	-259 787		1 582
Äldreomsorg								
Ordinärt boende	-72 900	10 202	-77 060	-66 857	10 832	-81 357	-70 525	3 668
Särskilt boende	-149 771	28 209	-169 588	-141 376	28 941	-169 872	-140 931	-449
Övriga insatser	-3 035	645	-2 893	-2 247	650	-2 657	-2 007	-241
Insatser för personer med funktionsnedsättning								
Boende, LSS och SoL	-137 642	8 945	-136 796	-127 850	8 727	-145 432	-136 705	8 856
Daglig verksamhet, LSS	-42 916	1 006	-41 236	-40 231	823	-40 567	-39 744	-487
Personlig assistans, LSS och SFB	-20 765	1 161	-19 158	-17 997	2 604	-18 914	-16 310	-1 687
Korttidsvistelse, LSS	-8 974	237	-7 327	-7 090	310	-10 399	-10 089	2 999
Hemtjänst, boendestöd och sysselsättning, So	-17 777	1 105	-21 779	-20 674	892	-19 594	-18 702	-1 972
Övriga insatser, LSS	-5 540	39	-5 403	-5 365	58	-6 122	-6 064	700
Insatser för vuxna missbrukare								
Heldygnsplacering, SoL och LVM	-4 180	602	-5 237	-4 635	461	-6 185	-5 724	1 090
Övriga insatser	-105	24	-1 533	-1 509		-1 620	-1 620	111
Övrig vuxenvård								
Heldygnsplacering, SoL	-3 677	179	-1 401	-1 223	254	-3 887	-3 633	2 410
Övriga insatser	-2 070	5	-815	-811	4	-1 024	-1 020	209
Insatser för barn och unga inkl. familjerådgivning								
Institutionsvård, SoL och LVU	-6 208	258	-7 010	-6 752	355	-6 578	-6 223	-529
Familjehem/jourhem	-12 486	595	-14 426	-13 831	691	-10 347	-9 656	-4 175
Övriga insatser	-4 912	318	-12 339	-12 022	232	-12 901	-12 669	647
Försörjningsstöd	-16 022	43	-17 725	-17 682		-16 671	-16 671	-1 011
Ensamkommande och nyanlända								
Ensamkommande barn och ungdomar	-3 348	5 062	-8 326	-3 264	10 032	-9 913	119	-3 382
Nyanlända vuxna och barn	3 575	10 901	-16 821	-5 920	15 428	-15 246	182	-6 102
Ledning/adm och mynd.utövn. - socialkontoret	-65 371	6 233	-64 568	-58 335	936	-66 256	-65 320	6 985

Verksamhetsmätt 2020 - Socialnämnden

Awik (+) fler än budget, (-) färre än budget	2016	2017	2018	2019	2020	Budget 2020	Awik
Äldreomsorg							
Hemtjänst, utförda timmar ¹	140 171	156 156	171 222	170 225	155 652	173 691	-18 039
Permanent/korttid/växel, antal årsplatser	191	193	199	209	202	205	-4
Insatser till personer med funktionsnedsättning							
Gruppbostad, antal årsplatser	103	102	103	100	98	106	-8
Daglig verksamhet, antal årsplatser	109	108	107	111	103	112	-10
Pers ass/avlösare/ledsagare, timmar	55 401	64 319	84 291	49 136	51 800	55 539	-3 739
Korttidsvistelse, antal årsplatser	10	31	34	32	21	32	-11
Boendestöd, timmar ²		10 576	13 270	15 252	15 194	16 140	-946
Individ- och familjeomsorg, vuxna							
Försörjningsstöd/ek bistånd exkl flykting, ant hushåll	111	115	130	144	155	150	5
Missbruk							
Behandlingshem (SoL/LVM), årsppl	7	6	3	8	6	8	-2
Boende vuxna missbruk, årspplatser	11	9	6	1	0	1	-1
Övrig vuxenvård							
Boende/Behandlingshem, årsplatser	6	5	1	5	2	5	-4
Boendestöd, timmar ²	1 518	1 290	1 608	1 728	1 765	1 500	265
Individ- och familjeomsorg, barn o unga							
Institutionsvård, årspplatser	6	8	5	6	6	7	-1
Familjehem/jourhem, årspplatser	20	17	24	22	27	25	2

¹ Omfattar även personer under 65 år

² Fördelningen mellan målgrupperna har justerats jmf med tidigare års redovisningar

Bilaga 4

Investeringar 2020 - Socialnämnden

Socialnämnden

Investeringar tkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Avslutat
Inventarier - egen regiverksamhet	100	1 100	1 000	J
IT - egen regiverksamhet	0	250	250	J
Vård- och omsorgsboende temporära lokaler	0	500	500	J
Välfärdsteknik äldreomsorg	0	300	300	J
Lokalanpassningar oförutsedda brukarbehov	103	200	97	J
Summa	203	2 350	2 147	

Uppföljning av politiska mål

Helår 2020

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Socialnämnden.....	1
Socialnämnden - Verksamhetsberättelse 2020.....	1
1. Året i korthet.....	1
Årets resultat.....	1
Måluppfyllelse.....	1
Prioriterade uppdrag och satsningar.....	2
Resultat av årets internkontroll.....	2
2. Verksamhetsuppföljning.....	2
Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året.....	2
Verksamheten m a a corona-pandemin.....	4
Digitalisering.....	5
Internkontroll.....	5
Flyktningmottagande och integration.....	5
3. Verksamhetsmått.....	6
Äldreomsorg.....	6
Insatser till personer med funktionsnedsättning.....	6
Individ- och familjeomsorg.....	7
4. Årets resultat.....	7
Kostnader förtroendevalda.....	8
5. Investeringar.....	9
6. Framåtblick.....	9
Inledning.....	17
Resultat av periodens uppföljning.....	18
Sammanfattning.....	22

Inledning

Kommunfullmäktige beslutade 2019-03-05 § 1 att anta Ekeröalliansens politiska plattform som inriktning för de kommunala verksamheterna under innevarande mandatperiod. Plattformen uttrycker en övergripande vision och elva övergripande målområden med tillhörande målsättningar. Kommunfullmäktige har 2019-04-09 § 34 beslutat om 11 övergripande mål för Ekerö kommun.

Utifrån plattformen och med av nämnden eventuella tillagda målområden, har nämnden beslutat om mål för verksamhetens utveckling och styrning. Till varje mål finns indikator knuten för bedömning av hur väl målet är uppnått. De nämndsmål som är direkt relaterade till plattformens målområden, bildar tillsammans bedömningen i sin helhet över hur väl vardera av de 11 övergripande målen är uppnådda.

De av nämnden beslutade målen följs årligen upp vid två givna tidpunkter, per augusti och vid årets slut.

I tabellen *Resultat av periodens uppföljning* presenteras respektive nämndsmål med tillhörande indikator och grad av måluppfyllelse.

Grad av måluppfyllelse – definition

Bedömningen av hur väl målet är uppnått bedöms i en tregradig skala. Till varje nämndsmål finns en (eller flera) indikatorer till grund för bedömningen för hur väl målet är uppnått. Vid flera indikatorer för målet "beräknas" indikatorerna till ett värde som visar hur väl målet är uppnått vid det givna uppföljningstillfället.

Tidpunkten för när indikatorn ska vara nådd för att målet ska anses vara uppfyllt är senast 2022-12-31, eller vid en tidigare tidpunkt under mandatperioden. Vägen mot att nå målet kan för vissa mål vara etappindelad – en "delindikator" ska vara nådd vid en tidigare tidpunkt än år 2022 och när steget är nått ersätts den med en ny indikator för att ta nästa steg mot att nå målet.

	värde	Exempel: Mål x
 ■ Ej uppnått = 0,0		Indikator 1 0,0
 ◆ Delvis uppnått =0,5		Indikator 2 0,0
 ● Uppnått =1,0		Indikator 3 1,0
		Indikator 4 0,5
		Mat beräkn 0,375 Delvis uppnått

Resultat av periodens uppföljning

Nämndmål	Indikator	Tidpunkter	Kommentar
Utreda etableringslån istället för bidrag vid det glapp som uppstår mellan nyanländas ersättning från Migrationsverket och Försäkringskassan för att markera en tydlig förväntan på att pengarna ska betalas tillbaka.	● Utredning om införande av etableringslån är presenterad för Socialnämnden.	2019-12-31	Utredning av förslaget om etableringslån presenterades för Socialnämnden i december 2018.
Införa mentorsskapsprogram där nyanlända kan få etablerade svenskar som mentorer.	● Alla nyanlända erbjuds matchning med etablerade svenskar genom samverkan med civilsamhället.	2019-12-31	Alla nyanlända har under året erbjudits vänskapsmatchning med etablerade svenskar genom överenskommelse mellan Ekerö kommun och Ekerö pastorat i form av IOP (Idéburet offentligt partnerskap) för 2020.
Krav på att den nyanlända aktivt ska delta i språkundervisningen. Uteblivet deltagande kan resultera i uteblivet bidrag.	● Den enskildes deltagande i SFI kontrolleras i utredningsprocessen för ekonomiskt bistånd.	2020-12-31	Aktivt deltagande i svenskundervisning kontrolleras i utredningsprocessen, i enlighet med Socialnämndens riktlinjer för ekonomiskt bistånd.
Obligatorisk introduktion till vår kultur och samhällsstruktur.	● Deltagande i Självständighet 365 med fördjupad samhällsorientering sker när grundläggande kunskaper i svenska språket uppnåtts.	2020-12-31	Deltagande i Självständighet 365 sker för alla som klarat SFI B.
	● Personer som ännu inte har påbörjat etablering erbjuds efter biståndsbedömning insatsen socialt integrationsstöd.	2020-12-31	Insatsen socialt integrationsstöd erbjuds alla som ännu inte har påbörjat etablering och som bedöms ha behov av extra stöd i sin integrationsprocess.
Reformera försörjningsstödet så att alla som får bidrag från kommunen också möts av tydliga krav på motprestation.	● Tydliga krav på motprestation framgår av Socialnämndens riktlinjer för ekonomiskt bistånd.	2020-12-31	Socialnämndens riktlinjer för ekonomiskt bistånd reviderades i juni 2020 med bl a förtydligade krav på motprestation från den enskilde.
Bryta den ofrivilliga ensamheten.	● Delmål: Kartläggning av förekomst är presenterad för	2020-12-31	En kartläggning av ofrivillig ensamhet bland äldre i kommunen presenterades för socialnämnden i december 2020. Kartläggningen omfattar såväl en

Nämndmål	Indikator	Tidpunkter	Kommentar
	Socialnämnden.		undersökning av förekomst som en fördjupad förståelse för under vilka omständigheter den ofrivilliga ensamheten kommer till uttryck.
Säkerställa valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.	 Minst 90 % av brukarna i Socialstyrelsens brukarundersökning avseende hemtjänst upplever att de har fått välja utförare.	2022-12-31	87% av brukarna med hemtjänstinsatser upplevde att de hade fått välja utförare i Socialstyrelsens brukarundersökning 2020.
	 Minst 90 % positiva svar om helhetssyn i Socialstyrelsens brukarundersökning avseende hemtjänst och särskilt boende.	2022-12-31	92% positiva svar för hemtjänst i Socialstyrelsens brukarundersökning 2020 och 81% positiva svar för särskilt boende i undersökningen för 2019 (2020 var svarsfrekvensen för låg inom särskilt boende för att slutsatser ska kunna dras).
	 Minst 90 % positiva svar om bemötande i Socialstyrelsens brukarundersökning avseende hemtjänst och särskilt boende.	2022-12-31	98% positiva svar för hemtjänst i Socialstyrelsens brukarundersökning 2020 och 96% positiva svar för särskilt boende i undersökningen för 2019 (2020 var svarsfrekvensen för låg inom särskilt boende för att slutsatser ska kunna dras).
Förenkla biståndshandläggning och underlätta ansökningshantering.	 E-tjänst finns för ansöknings- och handläggningsprocessen.	2022-12-31	Digitalisering av blanketterna "Förenklad ansökan om vissa hemtjänstinsatser" och "Inkomstförfrågan" har påbörjats. Dessa blanketter kommer att finnas som e-tjänster under våren 2021.
Erbjuda stöd och tillgänglighetsanpassning för äldre som vill bo kvar i det egna hemmet.	 Samlad information om tillgänglighetsanpassning finns på kommunens hemsida och i broschyr.	2020-12-31	Informationsmaterialet om kommunens insatser inom äldreomsorg är uppdaterat och innehåller information om tillgänglighetsanpassning.
Investerar i och utvecklar användandet av välfärdsteknik.	 Minst två nya investeringssatser inom området välfärdsteknik genomförs under mandatperioden med syftet att stärka äldres trygghet och självständighet.	2022-12-31	Ett tjugotal surfplattor har köpts in för att möjliggöra utbildningsträffar inom öppna verksamheter för äldre. Träffarna har varit mycket uppskattade och uppföljning visar att deltagarna upplever en ökad kunskapsnivå efter avslutad utbildning. Ett stort antal surfplattor har också inskaffats för att möjliggöra bl a för digital kommunikation och videosamtal på särskilt boende under besöksförbuden. Likaså har en satsning gjorts på digitala informationstavlor på särskilda boenden.
Större valfrihet gällande mat inom äldreomsorgen.	 Delmål: Kost- och måltidsprogram för hemtjänst och särskilt boende är fastställt av Socialnämnden.	2020-12-31	Kost- och måltidsprogram för äldreomsorgen fastställdes av socialnämnden i december 2020. Programmet ska ligga till grund för både beställning av måltidsproduktion inom särskilt boende, internt och externt, och för förhållningssätt bland medarbetare som på olika sätt är involverade i måltider inom

Nämndmål	Indikator	Tidpunkter	Kommentar
			särskilt boende och hemtjänst.
Anpassa hemtagningstiden vid sjukhusvård så att individen får en god omvårdnad i hemmet eller i det särskilda boendet.	● Det genomsnittliga antalet vårddygna för utskrivningsklara personer ska inte överstiga vad som överenskommit med regionen om LUS.	2022-12-31	Ekerö kommun följer överenskommelsen med regionen om utskrivning från slutenvård utan avvikelser.
Tillhandahålla stöd som möjliggör för den enskilde att leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.	● Utveckling och förstärkning av råd och stödverksamheten till familjer och föräldrar.	2022-12-31	Under 2020 har familjeteamet på barn- och ungdomsenheten förstärkts med en extra tjänst.
	● Förstärkning av arbetet med boendelösningar för ökad självständighet.	2022-12-31	Enheten för personer med funktionsnedsättning har etablerat ett arbetssätt för att utifrån den enskildes behov och önskemål erbjuda boende med stöd i egen lägenhet istället för bostad med särskild service. På vuxenheten sker fortsatt satsning på boendelösning för att fler ska få ett självständigt boende.
	◆ Utveckling av samverkansformer /strategier inom socialtjänsten avseende målgrupper med olika behov av stöd från flera enheter.	2022-12-31	En arbetsmodell för samordnat stöd till familjer med komplexa behov (samordnad familjeplan) har utvecklats och presenterats för socialnämnden och medarbetare inom förvaltningen. Ett pilotprojekt har påbörjats inom vilket arbetsmodellen ska utvärderas under första halvåret 2021.
	◆ Utveckling av förebyggande insatser och verksamheter för socialtjänstens målgrupper.	2022-12-31	Det förebyggande arbetet sker på flera områden och nivåer i förvaltningen. När det gäller barn och unga har exempelvis ett samarbete med skolan påbörjats för att fånga upp ungdomar i riskzonen för brottslighet och droganvändning. När det gäller vuxna med ekonomiska problem har ett arbete påbörjats för att tidigare kunna förebygga skuldsättning.
Ha en rättssäker myndighetsutövning och erbjuda kvalitetssäkrade insatser.	◆ Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med stöd i digitalt kvalitetsledningssystem.	2022-12-31	Ett projekt med syfte att bygga en struktur för socialtjänstens kvalitetsledningssystem digitalt i plattformen Stratsys genomfördes under hösten 2019 och våren 2020. Förändringen innebär en tydligare översikt över förvaltningens processer och rutiner samt en struktur för egenkontroller av dessa. Processkartläggningar har påbörjats inom de myndighetsutövande och administrativa enheterna. Framöver ska även utförarenheterna inom egen regi involveras i arbetet.
	◆ Utveckla stödet och insatserna till personer som utsätts för eller utsätter andra för våld i nära relation.	2022-12-31	Under året har socialförvaltningen tagit fram nya arbetsmodeller och rutiner kring arbetet med våld i nära relationer för att kunna upptäcka och hjälpa fler våldsutsatta och även våldsutövare. Vidare har personal utbildats i metoder för samtal med våldsutövare samt i bedömningsinstrument för hedersrelaterat

Nämndmål	Indikator	Tidpunkter	Kommentar
			våld. Under 2021 övergår arbetet i en implementeringsfas.
	 Uppföljning av verksamheter som stöd för utveckling.	2022-12-31	Under 2020 har kvalitetsuppföljning genomförts inom hemtjänst och särskilt boende för äldre. På grund av coronapandemin har inte kvalitetsuppföljning av boendestöd kunnat prioriteras under året.
Använda socialtjänstens resurser på ett hållbart och effektivt sätt för att möta medborgarnas behov.	 Planering av boendeformer för äldre och personer med funktionsnedsättning.	2022-12-31	Socialnämnden har genom sin lokalförsörjningsplan och i dialog kring kommunens investeringsbudget pekat ut behovet av platser i särskilt boende för äldre och bostäder med särskild service enligt LSS. Detta för att säkerställa att behovet så långt som möjligt kan tillgodoses inom kommunen. Socialförvaltningen deltar både i det pågående arbetet med ett nytt vård- och omsorgsboendet på Tranholmen och i dialogen med exploatören för Tråkvista torg, angående det nya vård- och omsorgsboendet som ska tillskapas där. Konkret planering för tillskapande av LSS-bostäder har dock inte påbörjats.
	 Utveckling av samverkan med civilsamhället.	2022-12-31	Socialförvaltningen är representerade i kommunens samverkansorgan för samverkan med civilsamhället och bidrar därigenom kontinuerligt till en utökad samverkan med civilsamhället i allmänhet och inom Socialnämndens ansvarsområde i synnerhet. Under 2020 har nya utvecklingsområden tagits fram, bland annat gällande samverkan kring aktiviteter för äldre.
	 Åtgärder för en resurseffektiv socialtjänst med hög kvalitet.	2022-12-31	Socialnämnden har under 2020 arbetat vidare med åtgärder utifrån den kostnadsanalys av kostnaderna inom LSS och äldreomsorg som togs fram våren 2019. Åtgärderna har riktats mot effektiviseringar och nya arbetssätt men med fokus på bibehållen, och helst förbättrad, kvalitet. Det ekonomiska utfallet har genom detta förbättrats avsevärt under året.
	 Verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och välfärdsteknologi utifrån digital agenda.	2022-12-31	Under året har ett arbete genomförts med syfte att göra den digitala agendan för socialtjänsten till en gemensam agenda för socialförvaltningen, inklusive egen regi. Parallellt med detta har arbetet med att realisera den befintliga digitala agendan fortsatt. Projekt har under året startats inom flera av agendans utvecklingsområden.

Sammanfattning

Socialnämnden antog i maj 2019 15 mål för mandatperioden. 12 av målen är hämtade från Ekeröalliansens politiska plattform och 3 mål är tillagda av Socialnämnden.

Per den sista december 2020 är 10 mål uppnådda och 5 delvis uppnådda. Av de 12 mål som härrör från Ekeröalliansens politiska plattform är 9 uppnådda och 3 delvis uppnådda.

Aktivt arbete pågår med samtliga delvis uppnådda mål och flera av dem bedöms därför kunna uppnås under det kommande året.

Det sammanlagda indexet för måluppfyllelse är 0,84, räknat på samtliga mål.